PROGRAM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNY
Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego w Częstochowie
na rok szkolny 2026/2027

„Wspieramy rozwój każdego ucznia – budujemy dobrostan, sprawczość, relacje i gotowość do uczenia się”

Program Wychowawczo-Profilaktyczny określa kierunki działań szkoły w zakresie wychowania, profilaktyki, bezpieczeństwa oraz wspierania wszechstronnego rozwoju uczniów. Dokument opracowano z uwzględnieniem:

- obowiązujących przepisów prawa oświatowego;
- aktualnych kierunków polityki oświatowej państwa;
- diagnozy potrzeb rozwojowych uczniów;
- wniosków wynikających z pracy wychowawczej i profilaktycznej szkoły;
- wartości i tradycji szkoły;
- założeń edukacji włączającej;
- Standardów Ochrony Małoletnich.

Opracowanie: Monika Bluszcz , Tadeusz Kościołek

Rok szkolny: 2026/2027

Miejscowość: Częstochowa

Program przyjęty do realizacji przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną.

I. Podstawa prawna:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483 ze zm.) - art. 48 ust. 1.
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2026 r. poz. 820) – art. 1, art. 26, art. 84.
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz.U. z 2026 r. poz. 515).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2025 r. poz. 881 ze zm.).
- Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151).
- Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. z 2023 r. poz. 1939).
- Ustawa z 9 listopada 1995 r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (Dz.U. z 2024 r. poz. 1162 ze zm.).
- Ustawa z 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2024 r. poz. 978 ze zm.).

- Ustawa z 13 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym i ochronie małoletnich (Dz.U. z 2026 r. poz. 110 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356 ze zm.) – w roku szk. 2026/2027 nie dotyczy klasy I i klasy IV.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji z 11 marca 2026 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym (Dz.U. z 2026 r. poz. 378) – w roku szk. 2026/2027 dotyczy klasy i klasy IV.
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. z 2018 r. poz. 467 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1604 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027.
- Statut Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego w Częstochowie .
- Standardy Ochrony Małoletnich przyjęte w Szkole Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego w Częstochowie .

Program Wychowawczo-Profilaktyczny jest dokumentem otwartym, podlegającym corocznej analizie i aktualizacji w zależności od potrzeb społeczności szkolnej, wyników ewaluacji oraz zmian w przepisach prawa oświatowego.

II. Wprowadzenie

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego jest dokumentem określającym kierunki działań szkoły w zakresie wychowania, profilaktyki, bezpieczeństwa oraz wspierania wszechstronnego rozwoju uczniów.

Podstawowym zadaniem szkoły jest wspieranie ucznia w rozwoju oraz tworzenie warunków sprzyjających osiąganiu przez niego dojrzałości w wymiarze fizycznym, emocjonalnym, społecznym i intelektualnym.

Szkoła jest miejscem zdobywania wiedzy, rozwijania zainteresowań i talentów, ale również przestrzenią budowania relacji, kształtowania wartości, uczenia odpowiedzialności oraz przygotowania uczniów do aktywnego i świadomego uczestnictwa w życiu społecznym.

Wychowanie w Szkole Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego rozumiemy jako wspieranie ucznia w odkrywaniu własnego potencjału, rozwijaniu samodzielności oraz kształtowaniu postaw opartych na szacunku, odpowiedzialności, uczciwości i współpracy.

Szkoła przyjmuje zasadę, że każdy uczeń jest ważny, ma prawo do nauki, rozwoju, bezpieczeństwa i uzyskania wsparcia odpowiedniego do swoich potrzeb i możliwości. Realizując założenia edukacji włączającej, szkoła podejmuje działania umożliwiające wszystkim uczniom pełne uczestnictwo w życiu społeczności szkolnej.

Rozpoznawanie indywidualnych potrzeb, możliwości oraz trudności uczniów stanowi podstawę planowania działań wychowawczych, profilaktycznych i edukacyjnych. W tym zakresie szkoła wykorzystuje współpracę nauczycieli, wychowawców, specjalistów i rodziców oraz podejście oparte na ocenie funkcjonalnej ucznia.

Szczególne znaczenie w pracy szkoły ma troska o dobrostan uczniów. Działania wychowawczo-profilaktyczne obejmują wspieranie zdrowia psychicznego, rozwijanie odporności emocjonalnej, kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami oraz budowanie poczucia bezpieczeństwa.

Szkoła realizuje działania służące ochronie uczniów przed zagrożeniami, w tym poprzez przestrzeganie Standardów Ochrony Małoletnich, przeciwdziałanie przemocy i zachowaniom ryzykownym oraz rozwijanie odpowiedzialnych postaw w świecie rzeczywistym i cyfrowym.

Program uwzględnia współczesne wyzwania stojące przed dziećmi i młodzieżą, w szczególności:

1) potrzebę wzmacniania poczucia własnej wartości i sprawczości;

2) rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych;

3) budowanie pozytywnych relacji;

4) kształtowanie odpowiedzialnego korzystania z technologii;

5) rozwijanie umiejętności uczenia się;

6) przygotowanie do podejmowania dalszych decyzji edukacyjnych i życiowych.

Realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego jest wspólnym zadaniem całej społeczności szkolnej: uczniów, rodziców, nauczycieli, wychowawców, specjalistów oraz pracowników szkoły.

III. Charakterystyka szkoły i środowiska wychowawczego

Szkoła Podstawowa nr 49 im. Janusza Kusocińskiego jest placówką, której zadaniem jest zapewnienie uczniom warunków do nauki, wychowania, rozwoju zainteresowań oraz bezpiecznego funkcjonowania w społeczności szkolnej.

Szkoła tworzy środowisko wychowawcze oparte na wzajemnym szacunku, współpracy, odpowiedzialności i trosce o dobro każdego ucznia. W codziennej pracy kieruje się

przekonaniem, że każde dziecko posiada indywidualny potencjał, który powinien być zauważony, wspierany i rozwijany.

1. Charakterystyka społeczności szkolnej

Społeczność szkoły tworzą:

- uczniowie;
- rodzice;
- nauczyciele;
- wychowawcy klas;
- specjaliści udzielający pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- pracownicy administracji i obsługi.

Wspólna odpowiedzialność wszystkich członków społeczności szkolnej pozwala tworzyć warunki sprzyjające rozwojowi uczniów oraz budowaniu bezpiecznej i przyjaznej atmosfery.

2. Środowisko wychowawcze szkoły

Środowisko wychowawcze szkoły tworzone jest poprzez codzienne relacje, działania edukacyjne, wychowawcze i profilaktyczne oraz współpracę z rodzicami i środowiskiem lokalnym.

Szkoła podejmuje działania mające na celu:

- zapewnienie uczniom poczucia bezpieczeństwa;
- rozwijanie odpowiedzialności za siebie i innych;
- kształtowanie postaw szacunku i tolerancji;
- wzmacnianie samodzielności i sprawczości uczniów;
- wspieranie uczniów w pokonywaniu trudności;
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień.

3. Edukacja włączająca jako element pracy szkoły

Szkoła realizuje założenia edukacji włączającej, dostrzegając różnorodne potrzeby, możliwości i doświadczenia swoich uczniów.

Podejmowane działania obejmują:

- rozpoznawanie indywidualnych potrzeb uczniów;
- dostosowanie metod i form pracy do możliwości ucznia;
- współpracę nauczycieli i specjalistów;
- współpracę z rodzicami;
- planowanie odpowiedniego wsparcia;
- tworzenie warunków do pełnego uczestnictwa każdego ucznia w życiu szkoły.

Ocena funkcjonalna ucznia traktowana jest jako narzędzie wspierające poznanie jego mocnych stron, potrzeb oraz barier utrudniających rozwój i uczestnictwo.

4. Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Szkoła współpracuje z rodzicami oraz instytucjami i organizacjami wspierającymi rozwój dzieci i młodzieży.

Współpraca ta służy:

1) wzmacnianiu działań wychowawczych;
2) organizowaniu pomocy uczniom wymagającym wsparcia;
3) rozwijaniu aktywności społecznej uczniów;
4) budowaniu więzi ze środowiskiem lokalnym.

5. Tradycje i specyfika szkoły

Ważnym elementem tożsamości szkoły jest Patron – Janusz Kusociński. Jego postawa stanowi inspirację do kształtowania u uczniów wartości takich jak:

1) wytrwałość;
2) odpowiedzialność;
3) uczciwość;
4) systematyczna praca;
5) szacunek dla innych;
6) zasada fair play.

Tradycje szkolne oraz działania związane z Patronem wspierają budowanie wspólnoty szkolnej i kształtowanie postaw pożądanych w procesie wychowania.

IV. Misja i wizja szkoły

1. Misja szkoły

Misją Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego jest wspieranie każdego ucznia w odkrywaniu i rozwijaniu własnego potencjału oraz tworzenie bezpiecznego, przyjaznego i inspirującego środowiska, w którym każdy może osiągać sukces na miarę swoich możliwości.

Szkoła wspiera uczniów w zdobywaniu wiedzy, rozwijaniu kompetencji, kształtowaniu samodzielności oraz przygotowaniu do odpowiedzialnego funkcjonowania we współczesnym świecie.

W centrum działań szkoły znajduje się uczeń – jego potrzeby, możliwości, zainteresowania i indywidualna droga rozwoju. Szkoła dostrzega różnorodność uczniów i podejmuje działania zgodne z ideą edukacji włączającej, zapewniając każdemu dziecku warunki do nauki, rozwoju i pełnego uczestnictwa w życiu społeczności szkolnej.

Misją szkoły jest wychowanie człowieka:

- odpowiedzialnego za siebie i innych;
- samodzielnego i świadomego swoich możliwości;

- szanującego drugiego człowieka;
- potrafiącego współpracować;
- otwartego na wiedzę, rozwój i nowe wyzwania;
- przygotowanego do dalszej edukacji i aktywnego udziału w życiu społecznym.

Szkoła, inspirując się wartościami wynikającymi z postawy Patrona – Janusza Kusocińskiego – kształtuje u uczniów wytrwałość, uczciwość, systematyczność, odpowiedzialność oraz dążenie do celu z zachowaniem zasad fair play.

2. Wizja szkoły

Szkoła Podstawowa nr 49 im. Janusza Kusocińskiego jest szkołą, w której każdy uczeń jest zauważony, akceptowany i wspierany.

Dążymy do tego, aby szkoła była miejscem:

- bezpiecznym i przyjaznym;
- rozwijającym mocne strony, talenty i zainteresowania uczniów;
- uczącym samodzielności, odpowiedzialności i podejmowania decyzji;
- budującym dobre relacje oparte na szacunku i zaufaniu;
- przygotowującym uczniów do dalszej nauki i życia w zmieniającym się świecie.

Wizją szkoły jest społeczność, w której:

- każdy uczeń ma możliwość osiągania sukcesu na miarę swoich możliwości;
- różnorodność uczniów jest wartością i podstawą wzajemnego uczenia się;
- nauczyciele wspierają rozwój ucznia i dostosowują działania do jego potrzeb;
- rodzice są partnerami szkoły w procesie wychowania;
- uczniowie rozwijają poczucie własnej wartości i sprawczości;
- bezpieczeństwo fizyczne i emocjonalne stanowi podstawę codziennego funkcjonowania.

Szkoła realizuje swoją wizję poprzez rozwijanie czterech kluczowych obszarów rozwoju ucznia:

Dobrostan – troska o zdrowie, bezpieczeństwo i równowagę emocjonalną ucznia.

Sprawczość – rozwijanie samodzielności, odpowiedzialności i wiary we własne możliwości.

Relacje – budowanie szacunku, współpracy i poczucia przynależności do społeczności.

Uczenie się – rozwijanie ciekawości świata, kompetencji i gotowości do ciągłego rozwoju.

Misja i wizja szkoły stanowią podstawę planowania działań wychowawczych, profilaktycznych i edukacyjnych oraz wyznaczają kierunek pracy całej społeczności szkolnej.

V. Wartości szkoły

Szkoła Podstawowa nr 49 im. Janusza Kusocińskiego w swojej pracy wychowawczej kieruje się wartościami, które wspierają rozwój ucznia, budują poczucie wspólnoty oraz pomagają przygotować młodego człowieka do odpowiedzialnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Przyjęte wartości stanowią podstawę codziennych relacji między uczniami, nauczycielami, rodzicami i wszystkimi pracownikami szkoły.

Najważniejsze wartości szkoły:

1. Szacunek

Szacunek rozumiemy jako uznanie godności każdego człowieka, akceptowanie różnorodności oraz budowanie relacji opartych na kulturze osobistej, życzliwości i wzajemnym zrozumieniu.

Uczeń:

- szanuje siebie i innych;
- respektuje prawa i potrzeby drugiego człowieka;
- odnosi się z kulturą do rówieśników i dorosłych;
- dostrzega wartość różnorodności.

2. Odpowiedzialność

Odpowiedzialność oznacza świadome podejmowanie decyzji, ponoszenie konsekwencji własnych działań oraz troskę o siebie, innych ludzi i wspólne dobro.

Uczeń:

- wywiązuje się ze swoich obowiązków;
- dba o swoje zachowanie i naukę;
- podejmuje świadome wybory;
- potrafi przyjąć odpowiedzialność za swoje działania.

3. Uczciwość

Uczciwość oznacza kierowanie się prawdą, zasadami etycznymi i szacunkiem wobec innych osób.

Uczeń:

- postępuje zgodnie z zasadami fair play;
- jest prawdomówny;
- respektuje zasady obowiązujące w społeczności szkolnej;
- potrafi przyznać się do błędu i wyciągać wnioski.

4. Wytrwałość

Wytrwałość oznacza gotowość do podejmowania wysiłku, pokonywania trudności oraz dążenia do celu mimo pojawiających się przeszkód.

Uczeń:

- nie rezygnuje łatwo z podjętych działań;

- rozwija swoje umiejętności poprzez systematyczną pracę;
- uczy się na doświadczeniach;
- podejmuje wyzwania odpowiednie do swoich możliwości.

5. Współpraca

Współpraca oznacza umiejętność działania z innymi, dzielenia się odpowiedzialnością oraz wspólnego poszukiwania rozwiązań.

Uczeń:

- potrafi pracować w grupie;
- słucha innych i szanuje ich zdanie;
- pomaga innym;
- angażuje się w życie społeczności szkolnej.

6. Empatia i troska o innych

Empatia oznacza zdolność rozumienia emocji, potrzeb i sytuacji innych osób oraz gotowość do udzielania wsparcia.

Uczeń:

- zauważa potrzeby innych;
- reaguje na krzywdę i wykluczenie;
- potrafi okazywać wsparcie;
- buduje pozytywne relacje.

7. Rozwój i uczenie się

Rozwój oznacza ciekawość świata, gotowość do zdobywania wiedzy, odkrywania swoich możliwości oraz doskonalenia siebie.

Uczeń:

- rozwija swoje zainteresowania i talenty;
- jest aktywny w procesie uczenia się;
- korzysta z różnych źródeł wiedzy;
- jest otwarty na nowe doświadczenia.

Wartości szkoły stanowią podstawę działań wychowawczych i profilaktycznych oraz pomagają kształtować absolwenta, który jest odpowiedzialny, samodzielny, empatyczny, wytrwały i gotowy do dalszego rozwoju.

VI. Patron szkoły – Janusz Kusociński jako wzór postaw

Patron Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego stanowi ważny element tożsamości szkoły oraz inspirację do kształtowania postaw młodych ludzi.

Janusz Kusociński – wybitny polski lekkoatleta, mistrz olimpijski i człowiek niezwykłej determinacji – swoją postawą ukazywał znaczenie systematycznej pracy, odpowiedzialności, odwagi oraz wytrwałego dążenia do celu.

Jego życie i osiągnięcia pokazują uczniom, że rozwój i sukces wymagają zaangażowania, pokonywania trudności, wiary we własne możliwości oraz uczciwego działania.

1. Wartości wynikające z postawy Patrona

Wytrwałość i dążenie do celu

Janusz Kusociński jest symbolem konsekwencji i pracy nad sobą. Jego postawa uczy, że osiąganie celów wymaga cierpliwości, wysiłku i systematyczności.

Szkoła rozwija u uczniów przekonanie, że każdy może osiągać sukces na miarę swoich możliwości, jeśli podejmuje wysiłek i korzysta ze swojego potencjału.

Odpowiedzialność

Patron szkoły pokazuje, że człowiek odpowiada za swoje decyzje, działania i sposób, w jaki wpływa na innych.

Uczniowie uczą się odpowiedzialności za:

- własną naukę;
- swoje zachowanie;
- relacje z innymi;
- wspólne dobro społeczności szkolnej.

Uczciwość i zasada fair play

Postawa sportowa Janusza Kusocińskiego przypomina, że ważny jest nie tylko wynik, ale również sposób osiągania celu.

Szkoła promuje:

- uczciwą rywalizację;
- przestrzeganie zasad;
- szacunek wobec innych;
- odpowiedzialne działanie.

Odwaga i pokonywanie trudności

Życie Patrona pokazuje znaczenie odwagi w podejmowaniu wyzwań oraz niepoddawania się mimo przeszkód.

Szkoła wspiera uczniów w rozwijaniu:

- odporności emocjonalnej;
- wiary we własne możliwości;
- umiejętności radzenia sobie z trudnościami.

Szacunek i postawa społeczna

Janusz Kusociński pozostaje symbolem człowieka zaangażowanego i odpowiedzialnego.

Szkoła kształtuje u uczniów:

- szacunek do drugiego człowieka;
- gotowość do współpracy;
- troskę o innych;
- odpowiedzialność za wspólnotę.

2. Obecność Patrona w życiu szkoły

Wartości związane z Patronem są realizowane poprzez:

- uroczystości i wydarzenia szkolne;
- działania sportowe i promowanie zdrowego stylu życia;
- projekty edukacyjne i wychowawcze;
- pracę wychowawczą podczas godzin z wychowawcą;
- rozwijanie aktywności uczniowskiej;
- promowanie zasad fair play w nauce, sporcie i codziennych relacjach.

3. Znaczenie Patrona w kształtowaniu absolwenta szkoły

Postawa Janusza Kusocińskiego wspiera kształtowanie absolwenta, który:

- zna swoje możliwości i rozwija swój potencjał;
- jest wytrwały i odpowiedzialny;
- potrafi pracować nad sobą;
- szanuje innych ludzi;
- działa uczciwie;
- podejmuje wyzwania i nie poddaje się w trudnościach.

Patron szkoły jest dla uczniów przykładem człowieka, który poprzez pracę, zaangażowanie i odpowiedzialność realizował swoje cele, pozostając wiernym wartościom.

Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2026/2027

1) Wspieranie przedszkoli i szkół we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra, ukierunkowanych na tworzenie szkoły wymagającej, wspierającej i przyjaznej rozwojowi ucznia.

2) Szkoła miejscem budowania odporności społecznej – kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych oraz odpowiedzialności za bezpieczeństwo własne i innych.

3) Edukacja zdrowotna w szkole – promowanie zdrowego stylu życia, aktywności ruchowej oraz przygotowanie uczniów do odpowiedzialnych zachowań prozdrowotnych i udzielania pierwszej pomocy.

4) Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line. Rozwijanie umiejętności bezpiecznego poruszania się w sieci i krytycznego myślenia, w tym odpowiedzialnego korzystania ze sztucznej inteligencji, a także korzystania z funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej.

5) Rozpoznawanie potrzeb dzieci i młodzieży z wykorzystaniem oceny funkcjonowania w środowisku przedszkolnym i szkolnym. Wspieranie szkół w zakresie współpracy z rodzicami w procesie edukacji, pomocy psychologiczno-pedagogicznej i wychowania w celu zapewnienia spójności i skuteczności wsparcia udzielanego każdemu dziecku.

6) Profilaktyka uzależnień behawioralnych i przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej. Wspieranie zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży oraz udzielanie pomocy w kryzysach psychicznych.

7) Wspieranie podejmowania świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych, ze szczególnym uwzględnieniem doradztwa zawodowego i promocji kształcenia zawodowego. Upowszechnienie nowej oferty kształcenia zawodowego wypracowanej z branżami.

8) Wspieranie ciekawości i aktywności poznawczej uczniów poprzez promowanie kształcenia interdyscyplinarnego i pracy projektowej oraz wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej w pracy z uczniem.

VII. Profil absolwenta Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego to młody człowiek przygotowany do dalszej nauki, samodzielnego funkcjonowania oraz odpowiedzialnego uczestnictwa w życiu społecznym.

Jest osobą, która zna swoje mocne strony, rozwija swoje możliwości, potrafi współpracować z innymi oraz podejmuje odpowiedzialność za własne decyzje i działania.

Szkoła, realizując swoją misję wychowawczą, dąży do tego, aby absolwent posiadał wiedzę, umiejętności i wartości pozwalające mu świadomie kształtować swoją przyszłość.

1. Absolwent zna siebie i rozwija swój potencjał

Absolwent:

- rozpoznaje swoje zainteresowania, uzdolnienia i możliwości;
- zna swoje mocne strony oraz obszary wymagające rozwoju;
- wierzy we własne możliwości;
- podejmuje działania służące własnemu rozwojowi;
- potrafi korzystać ze wsparcia w sytuacjach trudnych.

2. Absolwent jest samodzielny i odpowiedzialny

Absolwent:

- podejmuje decyzje i ponosi odpowiedzialność za swoje wybory;
- potrafi planować i organizować własną pracę;
- wywiązuje się ze swoich obowiązków;
- zna swoje prawa i obowiązki;
- rozumie znaczenie odpowiedzialnego zachowania w różnych sytuacjach.

3. Absolwent buduje dobre relacje z innymi

Absolwent:

- szanuje godność każdego człowieka;
- potrafi współpracować i komunikować się z innymi;
- jest otwarty na różnorodność;
- wykazuje empatię i wrażliwość na potrzeby innych;
- potrafi rozwiązywać konflikty w sposób konstruktywny.

4. Absolwent dba o dobrostan i bezpieczeństwo

Absolwent:

- zna znaczenie zdrowego stylu życia;
- rozpoznaje i wyraża swoje emocje;
- zna sposoby radzenia sobie ze stresem i trudnościami;
- potrafi szukać pomocy, gdy jej potrzebuje;
- dba o bezpieczeństwo własne i innych;
- odpowiedzialnie korzysta z technologii i przestrzeni cyfrowej.

5. Absolwent jest gotowy do uczenia się przez całe życie

Absolwent:

- jest ciekawy świata;
- potrafi korzystać z różnych źródeł informacji;
- rozwija swoje zainteresowania i talenty;
- dostrzega znaczenie wiedzy i umiejętności;
- podejmuje wysiłek w celu osiągania własnych celów.

6. Absolwent jest aktywnym członkiem społeczności

Absolwent:

- angażuje się w życie szkoły i środowiska lokalnego;

- jest świadomy swojej roli w społeczności;
- respektuje zasady współżycia społecznego;
- troszczy się o wspólne dobro;
- podejmuje działania na rzecz innych osób.

7. Absolwent kieruje się wartościami Patrona szkoły

Absolwent Szkoły Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego zna i stosuje wartości, które symbolizuje Patron:

- wytrwałość;
- systematyczną pracę;
- odpowiedzialność;
- uczciwość;
- szacunek dla innych;
- zasadę fair play.

VIII. Cele ogólne programu wychowawczo - profilaktycznego

Działalność wychowawcza szkoły polega na prowadzeniu działań z zakresu promocji zdrowia oraz wspomaganiu ucznia w rozwoju ukierunkowanym na osiągnięcie dojrzałości w sferze:

1) fizycznej – przez zdobywanie wiedzy i umiejętności potrzebnych do prowadzenia zdrowego stylu życia, podejmowania aktywności ruchowej, dbania o bezpieczeństwo i udzielania pierwszej pomocy;

2) psychicznej – przez budowanie równowagi emocjonalnej, poczucia własnej wartości i sprawczości, rozwijanie odporności psychicznej oraz umiejętności korzystania ze wsparcia;

3) społecznej – przez rozwijanie umiejętności współpracy, komunikacji, rozwiązywania konfliktów, odpowiedzialności za wspólnotę oraz aktywności obywatelskiej i prospołecznej;

4) aksjologicznej – przez kształtowanie stabilnego systemu wartości, poszanowania godności, zdrowia, praw człowieka, dobra wspólnego oraz odpowiedzialności za własne decyzje;

5) intelektualnej – przez rozwijanie ciekawości poznawczej, krytycznego myślenia, samodzielności, umiejętności uczenia się, pracy projektowej, analizy informacji i odpowiedzialnego korzystania z technologii.

Działalność wychowawcza obejmuje w szczególności

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania wiedzy, umiejętności, wartości i postaw opisanych w sylwetce absolwenta,
- współpracę z rodzicami w celu zapewnienia spójności oddziaływań wychowawczych i udzielanego wsparcia,
- wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości, bezpieczeństwa i przynależności do szkoły,
- budowanie prawidłowych relacji rówieśniczych oraz podmiotowych relacji między uczniami i dorosłymi,
- rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli i rodziców,
- kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich, prospołecznych i proekologicznych,
- wspieranie samorządności uczniowskiej, wolontariatu i edukacji rówieśniczej,
- rozwijanie zdrowych nawyków, aktywności ruchowej, higieny cyfrowej i aktywności off-line,
- wspieranie ciekawości, pracy zespołowej, projektowej oraz wykorzystywania informacji zwrotnej,
- przygotowanie uczniów do świadomego wyboru dalszej drogi kształcenia i zawodu.

Działalność edukacyjna obejmuje w szczególności

- poszerzanie wiedzy uczniów, rodziców i nauczycieli o prawidłowościach rozwoju, zdrowiu psychicznym, sygnałach kryzysu oraz sposobach uzyskania pomocy,
- rozwijanie umiejętności rozpoznawania i wyrażania emocji, samokontroli, radzenia sobie ze stresem i rozwiązywania problemów,
- podnoszenie wiedzy dotyczącej substancji psychoaktywnych, nikotyny, alkoholu, leków używanych niezgodnie z przeznaczeniem i zachowań o charakterze nałogowym,
- rozwijanie wiedzy o przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, odpowiedzialności świadków i sposobach zgłaszania krzywdy,
- kształtowanie zdrowych nawyków cyfrowych, umiejętności krytycznej analizy informacji, ochrony danych i odpowiedzialnego korzystania z AI,

- rozwijanie wiedzy i praktycznych umiejętności w zakresie zdrowia, aktywności fizycznej i pierwszej pomocy,
- doskonalenie nauczycieli i rodziców w zakresie rozpoznawania potrzeb ucznia, oceny jego funkcjonowania oraz planowania spójnego wsparcia,
- upowszechnianie wiedzy o ścieżkach edukacyjnych, zawodach, rynku pracy i ofercie kształcenia zawodowego.

Działalność informacyjna obejmuje w szczególności

- przekazywanie rzetelnych i aktualnych informacji o zagrożeniach oraz skutecznych sposobach profilaktyki,
- udostępnianie informacji o szkolnej i pozaszkolnej ofercie pomocy psychologicznej, pedagogicznej, medycznej i kryzysowej,
- informowanie o procedurach obowiązujących w przypadku przemocy, zagrożenia życia lub zdrowia, używania substancji i naruszenia standardów ochrony małoletnich,
- przekazywanie uczniom i rodzicom zasad bezpiecznego korzystania z internetu, ochrony prywatności, wizerunku i danych,
- informowanie o zasadach odpowiedzialnego wykorzystywania sztucznej inteligencji w nauce,
- upowszechnianie informacji o doradztwie zawodowym, szkołach, kwalifikacjach i możliwościach kształcenia zawodowego.

Działalność profilaktyczna obejmuje

1) profilaktykę uniwersalną – wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju, zdrowym stylu życia i ograniczaniu zachowań ryzykownych;
2) profilaktykę selektywną – wspieranie uczniów, którzy ze względu na sytuację rodzinną, środowiskową, zdrowotną lub rozwojową są w większym stopniu narażeni na trudności;
3) profilaktykę wskazującą – podejmowanie działań wobec uczniów, u których rozpoznano pierwsze objawy zachowań ryzykownych, kryzysu psychicznego, problematycznego korzystania z technologii lub innych trudności wymagających pogłębionego wsparcia.

Działania profilaktyczne powinny być dostosowane do wieku i potrzeb odbiorców, opierać się na aktualnej wiedzy i – w miarę możliwości – na programach o potwierdzonej skuteczności. Jednorazowa prelekcja nie zastępuje systematycznej pracy wychowawczej i profilaktycznej.

Najważniejsze kierunki pracy wychowawczej i profilaktycznej w roku szkolnym 2026/2027

- wspieranie uczniów w adaptacji do zmian wynikających z Reformy26. Kompas Jutra,
- budowanie odporności społecznej, odpowiedzialności, samorządności i gotowości do działania na rzecz innych,
- rozwijanie zdrowych nawyków, aktywności ruchowej i umiejętności udzielania pierwszej pomocy,
- promowanie higieny cyfrowej, aktywności off-line, bezpieczeństwa w sieci i odpowiedzialnego korzystania z AI,
- rozpoznawanie funkcjonowania uczniów, ich mocnych stron, potrzeb i barier oraz poprawa współpracy z rodzicami,
- profilaktyka uzależnień behawioralnych, używania substancji psychoaktywnych, przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy,
- wspieranie zdrowia psychicznego i przygotowanie społeczności szkolnej do reagowania w kryzysach,
- wspieranie świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych i promocja kształcenia zawodowego,
- rozwijanie ciekawości poznawczej, pracy projektowej, współpracy oraz wykorzystywania informacji zwrotnej.

XI. Struktura oddziaływań wychowawczych

1) Dyrektor szkoły

- stwarza warunki do realizacji programu i koordynuje proces jego opracowania, monitorowania oraz ewaluacji,
- przeprowadza diagnozę lub upoważnia pracownika do jej przeprowadzenia,
- zapewnia spójność programu ze statutem, standardami ochrony małoletnich, procedurami i organizacją pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- wspiera nauczycieli we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26 oraz tworzeniu środowiska wymagającego i jednocześnie wspierającego ucznia,
- organizuje współpracę nauczycieli, specjalistów, rodziców, samorządu uczniowskiego i podmiotów zewnętrznych,

- zapewnia warunki do oceny funkcjonowania ucznia w środowisku szkolnym i planowania adekwatnego wsparcia,
- czuwa nad działaniem systemu reagowania na przemoc, cyberprzemoc, kryzys psychiczny i inne zagrożenia,
- wspiera doskonalenie pracowników w zakresie zdrowia psychicznego, profilaktyki uzależnień, higieny cyfrowej, AI, pierwszej pomocy i współpracy z rodzicami,
- nadzoruje realizację programu i wykorzystuje wnioski z ewaluacji w planowaniu pracy szkoły.

2) Rada pedagogiczna

- uczestniczy w diagnozie potrzeb wychowawczych i profilaktycznych,
- uczestniczy w opracowaniu projektu programu i uzgadnia jego treść z radą rodziców,
- analizuje wyniki diagnozy i ewaluacji oraz formułuje wnioski do dalszej pracy,
- uczestniczy w realizacji zadań programu i dba o spójność oddziaływań nauczycieli,
- doskonali kompetencje potrzebne do rozpoznawania potrzeb uczniów i reagowania na zagrożenia.

3) Nauczyciele

- realizują zadania programu w codziennej pracy dydaktycznej, wychowawczej i opiekuńczej,
- budują relacje oparte na szacunku, jasnych zasadach, wymaganiach i dostępności wsparcia,
- reagują na przemoc, wykluczenie, objawy kryzysu psychicznego, zachowania ryzykowne i zagrożenia cyfrowe,
- stosują informację zwrotną, metody aktywizujące, pracę zespołową i projektową,
- wspierają odpowiedzialne korzystanie z technologii i narzędzi AI,
- współpracują z wychowawcami, specjalistami i rodzicami oraz przekazują informacje istotne dla planowania pomocy.

4) **Wychowawcy klas**

- diagnozują sytuację wychowawczą klasy i rozpoznają potrzeby uczniów, czynniki chroniące oraz czynniki ryzyka,
- opracowują plan pracy wychowawczej klasy na podstawie programu szkoły i aktualnej sytuacji zespołu,
- prowadzą działania integracyjne, profilaktyczne i edukacyjne, pozostawiając czas na bieżące sprawy uczniów,
- monitorują relacje, frekwencję, samopoczucie i bezpieczeństwo uczniów,
- współpracują z nauczycielami, specjalistami, rodzicami i instytucjami wspierającymi ucznia,
- reagują na kryzysy i uruchamiają właściwe procedury,
- podsumowują realizację planu pracy i formułują wnioski na kolejny rok.

5) **Zespół wychowawców**

- analizuje bieżące problemy wychowawcze i proponuje wspólne rozwiązania,
- uzgadnia spójne zasady reagowania na przemoc, konflikty, absencję i zachowania ryzykowne,
- wspiera nauczycieli rozpoczynających pracę w roli wychowawcy,
- analizuje skuteczność działań oraz przygotowuje wnioski i rekomendacje,
- współpracuje ze specjalistami w budowaniu szkolnego systemu wsparcia.

6) **Pedagog szkolny i psycholog**

- uczestniczą w diagnozie środowiska szkolnego i ocenie funkcjonowania uczniów,
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej uczniom, rodzicom i nauczycielom,
- prowadzą działania profilaktyczne, psychoedukacyjne, integracyjne i interwencyjne,
- wspierają nauczycieli w rozpoznawaniu przemocy, kryzysów psychicznych, uzależnień behawioralnych i zachowań ryzykownych,
- koordynują lub wspierają działania po wystąpieniu sytuacji kryzysowej,

- współpracują z poradnią psychologiczno-pedagogiczną, podmiotami ochrony zdrowia i innymi instytucjami,
- upowszechniają informacje o dostępnej pomocy i dbają o budowanie klimatu zaufania do specjalistów.

7) Pedagog specjalny

- współpracuje z nauczycielami w rozpoznawaniu potrzeb, mocnych stron i barier w funkcjonowaniu uczniów,
- wspiera planowanie i ocenę skuteczności pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- pomaga dostosować działania wychowawcze i profilaktyczne do zróżnicowanych potrzeb uczniów,
- wspiera uczniów i rodziców oraz działania służące edukacji włączającej,
- uczestniczy w monitorowaniu dostępności środowiska szkolnego i przeciwdziałaniu wykluczeniu.

8) Doradca zawodowy

- koordynuje realizację doradztwa zawodowego i współpracuje z wychowawcami oraz nauczycielami,
- wspiera uczniów w rozpoznawaniu zainteresowań, uzdolnień, wartości i celów,
- upowszechnia informacje o szkołach, zawodach, kwalifikacjach i rynku pracy,
- organizuje kontakty z przedstawicielami szkół, pracodawców, branż i instytucji rynku pracy,
- włącza rodziców w proces wspierania decyzji edukacyjno-zawodowych uczniów.

9) Pielęgniarka szkolna

- współpracuje w realizacji działań prozdrowotnych i profilaktycznych,
- wspiera edukację dotyczącą zdrowia, higieny, profilaktyki chorób i pierwszej pomocy,
- przekazuje – z zachowaniem zasad poufności – informacje istotne dla bezpieczeństwa i organizacji wsparcia ucznia.

10) Rodzice / Opiekunowie

- uczestniczą w diagnozie potrzeb i współtworzeniu programu,

- rada rodziców uchwala program w porozumieniu z radą pedagogiczną,
- współpracują z wychowawcami, nauczycielami i specjalistami w planowaniu spójnego wsparcia dziecka,
- uczestniczą w spotkaniach, konsultacjach i działaniach profilaktycznych,
- wspierają zdrowe nawyki, bezpieczne korzystanie z technologii, aktywność off-line i realizację obowiązku szkolnego.

11) Samorząd uczniowski

- reprezentuje potrzeby i opinie uczniów oraz uczestniczy w diagnozie i ewaluacji programu,
- inicjuje działania społeczne, obywatelskie, kulturalne, sportowe i wolontariackie,
- wspiera budowanie bezpiecznej atmosfery, odpowiedzialności i samorządności,
- może współtworzyć inicjatywy dotyczące higieny cyfrowej, aktywności off-line, przeciwdziałania przemocy i dobrostanu uczniów.

X. Model rozwoju ucznia – cztery filary

Szkoła Podstawowa nr 49 im. Janusza Kusocińskiego przyjmuje model rozwoju ucznia oparty na czterech wzajemnie uzupełniających się filarach:

- **Dobrostan**
- **Sprawczość**
- **Relacje**
- **Uczenie się**

Model ten zakłada, że rozwój ucznia obejmuje nie tylko zdobywanie wiedzy, ale również rozwój emocjonalny, społeczny, osobisty i przygotowanie do odpowiedzialnego funkcjonowania w świecie.

Każdy uczeń powinien mieć możliwość rozwijania swoich możliwości w bezpiecznym, wspierającym i włączającym środowisku szkolnym.

1. DOBROSTAN

Cel:

Wspieranie zdrowia fizycznego i psychicznego uczniów oraz tworzenie warunków sprzyjających poczuciu bezpieczeństwa, akceptacji i równowagi emocjonalnej.

Szkoła wspiera ucznia w:

- rozpoznawaniu i wyrażaniu emocji;
- radzeniu sobie ze stresem i trudnościami;

- budowaniu poczucia własnej wartości;
- dbaniu o zdrowie i bezpieczeństwo;
- rozwijaniu odporności psychicznej;
- korzystaniu z pomocy w sytuacjach wymagających wsparcia.

Działania szkoły:

- edukacja dotycząca zdrowia psychicznego i fizycznego;
- działania profilaktyczne;
- wspieranie uczniów w sytuacjach kryzysowych;
- tworzenie bezpiecznego środowiska szkolnego;
- realizacja Standardów Ochrony Małoletnich;
- współpraca z rodzicami i specjalistami.

2. SPRAWCZOŚĆ

Cel:

Rozwijanie samodzielności ucznia, odpowiedzialności oraz przekonania, że ma wpływ na własny rozwój i podejmowane działania.

Szkoła wspiera ucznia w:

- podejmowaniu decyzji;
- planowaniu własnej pracy;
- rozwijaniu samodzielności;
- dostrzeganiu swoich mocnych stron;
- podejmowaniu inicjatywy;
- odpowiedzialnym działaniu.

Działania szkoły:

- angażowanie uczniów w życie szkoły;
- rozwijanie samorządności uczniowskiej;
- realizacja projektów i działań zespołowych;
- wzmacnianie motywacji i odpowiedzialności;
- wspieranie uczniów w odkrywaniu talentów.

3. RELACJE

Cel:

Budowanie społeczności szkolnej opartej na szacunku, współpracy, empatii i poczuciu przynależności.

Szkoła wspiera ucznia w:

- nawiązywaniu i utrzymywaniu dobrych relacji;
- komunikowaniu swoich potrzeb;
- rozwiązywaniu konfliktów;
- szanowaniu różnorodności;
- współpracy z innymi.

Działania szkoły:

- działania integrujące zespoły klasowe;
- rozwijanie kompetencji społecznych i emocjonalnych;
- przeciwdziałanie przemocy i wykluczeniu;
- edukacja w zakresie szacunku i tolerancji;
- wspieranie edukacji włączającej.

4. UCZENIE SIĘ

Cel:

Rozwijanie ciekawości świata, kompetencji ucznia oraz gotowości do uczenia się przez całe życie.

Szkoła wspiera ucznia w:

- rozwijaniu zainteresowań;
- odkrywaniu własnych możliwości;
- samodzielnym zdobywaniu wiedzy;
- korzystaniu z informacji w sposób odpowiedzialny;
- rozwijaniu kompetencji potrzebnych w przyszłości.

Działania szkoły:

- stosowanie różnorodnych metod nauczania;
- rozwijanie zainteresowań i uzdolnień;
- wspieranie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi;
- kształtowanie kompetencji cyfrowych;
- przygotowanie uczniów do dalszej edukacji.

XI. Diagnoza potrzeb rozwojowych uczniów oraz czynników wspierających i ryzyka

Program Wychowawczo-Profilaktyczny Szkoły Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego jest opracowywany i aktualizowany na podstawie rozpoznania potrzeb rozwojowych uczniów oraz analizy czynników chroniących i czynników ryzyka występujących w środowisku szkolnym.

Diagnoza stanowi podstawę planowania działań wychowawczych, profilaktycznych, edukacyjnych i opiekuńczych oraz pozwala dostosować podejmowane działania do rzeczywistych potrzeb społeczności szkolnej.

1. Źródła diagnozy

Diagnoza potrzeb uczniów jest prowadzona z wykorzystaniem:

- obserwacji uczniów w sytuacjach szkolnych;
- rozmów z uczniami, rodzicami i nauczycielami;
- analizy dokumentacji szkolnej;
- wniosków wychowawców klas;
- informacji przekazywanych przez specjalistów;
- analizy frekwencji i funkcjonowania uczniów;
- wyników ankiet i badań przeprowadzanych w społeczności szkolnej;
- analizy sytuacji wychowawczych i problemów pojawiających się w szkole;
- wniosków z nadzoru pedagogicznego;
- ewaluacji wcześniejszych działań wychowawczo-profilaktycznych.

2. Obszary rozpoznawania potrzeb uczniów

Szkoła dokonuje diagnozy w szczególności w zakresie:

Dobrostanu ucznia

Analizie podlegają:

- poczucie bezpieczeństwa uczniów;
- stan emocjonalny i potrzeby w zakresie wsparcia;
- sposoby radzenia sobie z trudnościami;
- zdrowy styl życia;
- zagrożenia wpływające na dobrostan psychiczny.

Sprawczości i samodzielności

Rozpoznawane są:

- poziom samodzielności uczniów;
- motywacja do działania;
- umiejętność podejmowania decyzji;
- zaangażowanie w życie szkoły;
- potrzeba rozwijania zainteresowań i talentów.

Relacji społecznych

Analizie podlegają:

- relacje rówieśnicze;
- atmosfera w zespołach klasowych;
- potrzeby integracyjne;
- występowanie konfliktów, przemocy lub wykluczenia;
- umiejętności komunikacyjne uczniów.

Uczenia się i rozwoju edukacyjnego

Szkoła rozpoznaje:

- indywidualne możliwości i potrzeby edukacyjne uczniów;
- bariery utrudniające naukę;
- zainteresowania i uzdolnienia;
- potrzeby w zakresie pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

3. Czynniki chroniące

Do czynników wspierających rozwój uczniów szkoła zalicza w szczególności:

- pozytywne relacje z nauczycielami i rówieśnikami;
- poczucie bezpieczeństwa i przynależności;
- wsparcie rodziny;
- możliwość rozwijania zainteresowań;
- aktywność uczniowską;
- jasne zasady funkcjonowania szkoły;
- działania oparte na wartościach szkoły i postawie Patrona;
- dostęp do pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

4. Czynniki ryzyka

Szkoła monitoruje i podejmuje działania ograniczające zagrożenia związane między innymi z:

- trudnościami emocjonalnymi uczniów;
- problemami w relacjach rówieśniczych;
- przemocą i agresją;
- wykluczeniem społecznym;
- trudnościami w nauce;
- nadmiernym lub nieodpowiedzialnym korzystaniem z technologii;
- zachowaniami ryzykownymi;
- sytuacjami wymagającymi dodatkowego wsparcia.

5. Wykorzystanie wyników diagnozy

Wnioski wynikające z diagnozy są wykorzystywane do:

- planowania działań wychowawczych i profilaktycznych;
- ustalania priorytetów pracy szkoły;
- organizowania pomocy uczniom;
- dostosowania działań do potrzeb poszczególnych klas i uczniów;
- doskonalenia pracy nauczycieli;
- aktualizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego.

Diagnoza potrzeb uczniów jest procesem ciągłym i stanowi podstawę skutecznego wspierania każdego ucznia w jego rozwoju.

XII. Kalendarz uroczystości i działań szkolnych w roku szkolnym 2026/2027

- uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego,
- działania edukacyjne i profilaktyczne związane z tygodniem bez przemocy
- wybory do samorządu uczniowskiego
- Międzynarodowy Dzień Języków Obcych
- Dzień chłopaka
- działania profilaktyczne związane z higieną cyfrową
- ślubowanie klas pierwszych
- Światowy Dzień Zdrowia Psychicznego,
- andrzejki szkolne
- Dzień Edukacji Narodowej,
- Narodowe Święto Niepodległości,
- Międzynarodowy Dzień Wolontariusza,
- szkolne spotkania opłatkowe
- jasełka
- Dzień Bezpiecznego Internetu,
- dzień otwarty szkoły
- dzień samorządności
- Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją,
- Światowy Dzień Świadomości Autyzmu,
- Dzień Konstytucji
- Dzień Matki
- Dzień Ziemi,

- obchody rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja,
- działania związane z wyborem przyszłego kierunku kształcenia
- festyn rodzinny jako wydarzenie wzmacniające współpracę z rodzicami,
- Dzień Sportu
- uroczyste zakończenie roku szkolnego.

XIII. Szczegółowe cele wychowawcze i profilaktyczne do realizacji w roku szkolnym 2026/2027

OBSZAR ROZWOJU INTELEKTUALNEGO I POZNAWCZEGO

- Rozpoznanie i rozwijanie możliwości, uzdolnień, zainteresowań i mocnych stron uczniów.
- Zapewnienie wsparcia uczniom doświadczającym trudności w uczeniu się lub adaptacji do zmian programowych.
- Zwiększenie udziału uczniów w projektach interdyscyplinarnych, pracy zespołowej i działaniach badawczych.
- Rozwijanie umiejętności korzystania z informacji zwrotnej, samooceny i planowania dalszych kroków.
- Kształtowanie krytycznego myślenia, weryfikowania źródeł oraz odpowiedzialnego korzystania z AI.

OBSZAR ROZWOJU SPOŁECZNEGO I OBYWATELSKIEGO

- Wzmacnianie poczucia przynależności do klasy, szkoły i społeczności lokalnej.
- Rozwijanie postaw patriotycznych, obywatelskich, prospołecznych i odpowiedzialności za bezpieczeństwo.
- Zwiększenie udziału uczniów w samorządzie, wolontariacie i inicjatywach uczniowskich.
- Rozwijanie umiejętności komunikacji, współpracy, mediacji i rozwiązywania konfliktów bez przemocy.
- Wzmacnianie szacunku dla różnorodności i przeciwdziałanie wykluczeniu.

OBSZAR ROZWOJU FIZYCZNEGO I ZDROWOTNEGO

- Kształtowanie nawyków związanych z aktywnością ruchową, snem, odżywianiem, odpoczynkiem i regeneracją.
- Rozwijanie praktycznych umiejętności udzielania pierwszej pomocy i odpowiedzialnego reagowania w sytuacji zagrożenia.

- Zwiększenie dostępności różnorodnych form ruchu, w tym aktywności niewymagających rywalizacji sportowej.
- Profilaktyka używania alkoholu, nikotyny, środków odurzających, leków bez wskazań i innych substancji psychoaktywnych.

OBSZAR ROZWOJU EMOCJONALNEGO I OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO

- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania emocji, radzenia sobie ze stresem i proszenia o pomoc.
- Zwiększenie znajomości szkolnych i pozaszkolnych form wsparcia.
- Wzmacnianie poczucia własnej wartości, sprawczości, odporności psychicznej i relacji rówieśniczych.
- Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej, cyberprzemocy, wykluczeniu i zachowaniom autoagresywnym.
- Przygotowanie pracowników szkoły do rozpoznawania sygnałów kryzysu i podejmowania adekwatnej interwencji.

OBSZAR HIGIENY CYFROWEJ I PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ BEHAWIORALNYCH

- Rozwijanie umiejętności świadomego zarządzania czasem ekranowym i utrzymywania równowagi online–offline.
- Ograniczanie zachowań ryzykownych związanych z mediami społecznościowymi, grami, hazardem i kompulsywnym korzystaniem z internetu.
- Kształtowanie zasad ochrony danych, prywatności, wizerunku oraz reagowania na cyberprzemoc.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania dezinformacji, deepfake'ów i treści generowanych przez AI.
- Ustalenie i upowszechnienie szkolnych zasad odpowiedzialnego korzystania z narzędzi AI.

OBSZAR WSPÓŁPRACY Z RODZICAMI I OCENY FUNKCJONOWANIA UCZNIA

- Rozpoznawanie mocnych stron, potrzeb, barier i sposobu funkcjonowania uczniów w środowisku szkolnym.
- Zwiększenie spójności działań nauczycieli, specjalistów i rodziców.

- Poprawa dostępności konsultacji oraz jasności informacji przekazywanych rodzicom.
- Włączanie głosu ucznia i rodziców w planowanie oraz ocenę skuteczności wsparcia.

OBSZAR EDUKACYJNO-ZAWODOWY

- Rozwijanie samopoznania, umiejętności rozpoznawania zainteresowań, predyspozycji i wartości.
- Zwiększenie wiedzy o ścieżkach kształcenia, zawodach, kwalifikacjach i zmieniającym się rynku pracy.
- Promowanie kształcenia zawodowego i nowej oferty wypracowanej z branżami bez utrwalania stereotypów.
- Wspieranie uczniów i rodziców w podejmowaniu świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych.

OBSZAR AKSJOLOGICZNY

- Upowszechnianie wartości przyjętych przez społeczność szkolną oraz zasad wynikających ze statutu i standardów ochrony małoletnich.
- Rozwijanie odpowiedzialności za własne decyzje, szacunku, uczciwości, empatii i gotowości do reagowania na krzywdę.
- Kształtowanie postawy szacunku dla dziedzictwa narodowego, kultury, środowiska naturalnego i dobra wspólnego.

XIV. Harmonogram działań.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
ORGANIZACJA I DIAGNOZA	Przeprowadzenie diagnozy potrzeb, czynników chroniących i czynników ryzyka	Ankiety, rozmowy, obserwacje, analiza dokumentacji, frekwencji, interwencji, wyników pomocy psychologiczno-pedagogicznej i ewaluacji programu 2025/2026. Opracowanie wniosków i przedstawienie ich radzie pedagogicznej oraz radzie rodziców.	Dyrektor/zespół ds. programu/wychowawcy /specjaliści	Sierpień–wrzesień 2026. Wskaźnik: raport z diagnozy i przyjęte priorytety.
ORGANIZACJA I DIAGNOZA	Uchwalenie i upowszechnienie programu	Uzgodnienie treści programu przez radę rodziców i radę pedagogiczną; zapoznanie uczniów, rodziców i pracowników z celami, zasadami zgłaszania problemów i dostępnymi formami pomocy.	Dyrektor/rada rodziców/rada pedagogiczna	Do 30 dni od rozpoczęcia roku szkolnego; następnie cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
REFORMA26 I ADAPTACJA	Wspieranie uczniów we wdrażaniu zmian wynikających z Reformy26	Zajęcia adaptacyjne, monitorowanie samopoczucia, konsultacje dla uczniów i rodziców, działania wspierające organizację nauki oraz komunikowanie zmian w klasach objętych nową podstawą programową.	Dyrektor/wychowawcy/ nauczyciele/specjaliści	Wrzesień–listopad.
INTELEKTUALNY	Rozpoznawanie i rozwijanie zainteresowań oraz mocnych stron	Obserwacja, ankiety zainteresowań, koła, projekty, konkursy, działania artystyczne, sportowe i społeczne; prezentacja osiągnięć uczniów, wystawy, akademie, zawody sportowe.	Nauczyciele/wychowawcy/pedagog specjalny	Cały rok.
INTELEKTUALNY	Rozwijanie ciekawości poznawczej, interdyscyplinarności i pracy projektowej	Projekty łączące różne przedmioty, zadania badawcze, rozwiązywanie problemów, prezentacja rezultatów, refleksja nad procesem pracy.	Nauczyciele przedmiotów/zespoły nauczycieli	Cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
INTELEKTUALNY	Wykorzystywanie oceniania kształtującego i informacji zwrotnej	Formułowanie kryteriów sukcesu, samoocena, ocena koleżeńska, informacja o mocnych stronach i dalszych krokach, praca z błędem.	Nauczyciele	Cały rok.
WSPARCIE UCZNIA	Ocena funkcjonowania uczniów i planowanie adekwatnego wsparcia	Systematyczna obserwacja funkcjonowania, konsultacje zespołów, analiza mocnych stron i barier, modyfikowanie dostosowań i form pomocy, udział ucznia i rodziców, współpraca z PPPP	Wychowawcy/pedagog specjalny/psycholog/nauczyciele	Cały rok.
WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI	Budowanie partnerskiej i dostępnej współpracy	Konsultacje w różnych formach, krótkie ankiety potrzeb, spotkania tematyczne, przekazywanie jasnych rekomendacji, wspólne planowanie wsparcia dziecka, rozmowy ze specjalistami, kierowanie do	Wychowawcy/specjaliści/dyrektor	Cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
		współpracujących ze szkołą instytucji		
SPOŁECZNY I OBYWATELSKI	Budowanie odporności społecznej i odpowiedzialności za bezpieczeństwo	Ćwiczenia zasad reagowania w sytuacjach zagrożenia, działania zespołowe, wolontariat, debaty, projekty lokalne i zadania uczące wzajemnej odpowiedzialności.	Wychowawcy/opiekun samorządu/nauczyciele	Cały rok.
SPOŁECZNY I OBYWATELSKI	Kształtowanie postaw patriotycznych, obywatelskich i prospołecznych	Uroczystości i projekty historyczne, edukacja obywatelska, działania samorządu uczniowskiego, wolontariat, współpraca ze środowiskiem lokalnym, gry terenowe, współpraca z fundacjami „Oczami brata „ oraz „Fiszka”	Nauczyciele/wychowawcy/samorząd uczniowski	Zgodnie z kalendarzem.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
SPOŁECZNY	Rozwijanie komunikacji, współpracy i rozwiązywania konfliktów bez przemocy	Zajęcia integracyjne, trening komunikacji, mediacje rówieśnicze, praca zespołowa, rozmowy naprawcze, realizacja programów edukacyjno – profilaktycznych „Smart Skills” , „Spójrz inaczej”	Wychowawcy/pedagog/ psycholog	Cały rok.
BEZPIECZEŃSTWO	Przeciwdziałanie przemocy rówieśniczej i cyberprzemocy	Zajęcia o różnicach między konfliktem, agresją i przemocą; przypomnienie systemu zgłaszania; działania wobec osoby pokrzywdzonej, sprawcy i świadków; analiza miejsc i sytuacji ryzyka, spotkania z policjantem, współpraca z sądem rodzinnym, realizacja działań „Stop przemocy” oraz „Tydzień bez przemocy”, „Razem przeciw przemocy” – zajęcia dla uczniów oraz dla	Dyrektor/wychowawcy/ specjaliści/nauczyciele	Cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
		rodziców „Jak rodzic powinien wspierać dziecko i odpowiednio reagować”		
BEZPIECZEŃSTWO	Upowszechnianie i monitorowanie standardów ochrony małoletnich	Zajęcia dla uczniów, informacje dla rodziców, szkolenia personelu, przypomnienie procedur, analiza zgłoszeń i przegląd standardów, współpraca z zespołem interdyscyplinarnym	Dyrektor/zespół ds. standardów/wychowawcy	Wrzesień oraz cyklicznie.
ZDROWIE PSYCHICZNE	Rozwijanie wiedzy o dobrostanie i sposobach uzyskania pomocy	Lekcje wychowawcze i psychoedukacja o emocjach, stresie, samotności, kryzysie, zasobach i dostępnej pomocy; aktualna informacja kontaktowa w szkole, przedstawianie ofert pomocy oraz instytucji wspierających,	Psycholog/pedagog/wychowawcy	Cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
ZDROWIE PSYCHICZNE	Reagowanie w sytuacjach kryzysowych	Szkolenia personelu, stosowanie procedur, konsultacje z rodzicami i podmiotami ochrony zdrowia, zapewnienie wsparcia klasie po zdarzeniu trudnym, współpraca ze specjalistycznymi instytucjami.	Dyrektor/psycholog/pedagog/wychowawca	Zgodnie z potrzebami.
EMOCJONALNY	Rozwijanie kompetencji emocjonalno-społecznych i poczucia sprawczości	Warsztaty i lekcje wychowawcze dotyczące emocji, samooceny, radzenia sobie ze stresem, granic, współpracy i proszenia o pomoc, realizacja programu „Smart Skills” oraz programu „Spójrz inaczej”, indywidualne konsultacje oraz warsztaty w klasach, spektakle profilaktyczne.	Wychowawcy/psycholog/pedagog	Zgodnie z planami klas

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
ZDROWIE FIZYCZNE	Promowanie zdrowego stylu życia i aktywności ruchowej	Aktywne przerwy, różnorodne zajęcia ruchowe, działania informacyjne na temat zdrowego stylu życia, odżywianiu, regeneracji i obrazie ciała; współpraca z pielęgniarką szkolną, zawody sportowe, wycieczki, rajdy.	Nauczyciele WF/wychowawcy/pielęgniarka	Cały rok.
ZDROWIE FIZYCZNE	Rozwijanie zainteresowań różnorodnymi dyscyplinami sportu	Organizowanie zawodów sportowych , udział w rozgrywkach międzyszkolnych, współpraca z klubami sportowymi oraz UKS, „Dzień sportu”	Nauczyciele wf, wychowawcy, trenerzy	Co najmniej raz w roku na każdym etapie. Wskaźnik: sprawdzenie praktycznych umiejętności.
PROFILAKTYKA	Profilaktyka używania substancji psychoaktywnych	Programy profilaktyczne dostosowane do wieku, zajęcia o presji rówieśniczej i konsekwencjach, szkolenia nauczycieli, informacje dla rodziców, interwencja zgodnie z procedurami, realizacja	Pedagog/psycholog/wychowawcy/dyrektor	Cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
		programu „Smak życia” oraz programu „Spójrz inaczej”, współpraca ze specjalistycznymi instytucjami „Powrót z U” – zajęcia profilaktyczne oraz SANEPiD oraz Centrum Profilaktyki Uzależnień i Centrum Interwencji Kryzysowej.		
PROFILAKTYKA	Profilaktyka uzależnień behawioralnych	Zajęcia o problematycznym korzystaniu ze smartfonów, mediów społecznościowych, gier, zakupów i mechanizmów hazardowych; rozpoznawanie sygnałów utraty kontroli; kierowanie do specjalistów, Zajęcia profilaktyczne „ 10 zasad higieny cyfrowej”, aspekty prawne związane z zamieszczaniem treści w internecie, zasady unikania	Psycholog/pedagog/wychowawcy	Cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
		mowy nienawiści, ochrona danych osobowych,		
PROFILAKTYKA CYFROWA	Promowanie higieny cyfrowej i aktywności off-line	Planowanie czasu ekranowego, inicjatywy bez telefonu, zajęcia ruchowe, artystyczne i społeczne, rozmowy z rodzicami o zasadach domowych, krytyczne wykorzystanie sztucznej inteligencji,	Wychowawcy/nauczyciele/samorząd/rodzice	Cały rok.
PROFILAKTYKA CYFROWA	Bezpieczne poruszanie się w sieci i krytyczna analiza informacji	Ochrona danych i wizerunku, cyberbezpieczeństwo, analiza źródeł, fake newsów, algorytmów, treści szkodliwych i zmanipulowanych.	Nauczyciel informatyki/bibliotekarz/nauczyciele	Cały rok.
PROFILAKTYKA CYFROWA	Odpowiedzialne korzystanie ze sztucznej inteligencji	Ustalenie zasad szkolnych; weryfikowanie odpowiedzi AI; ochrona danych; rozpoznawanie deepfake’ów;	Dyrektor/nauczyciele informatyki/nauczyciele przedmiotów	I półrocze i cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
		oznaczanie wykorzystania narzędzi; odróżnianie wsparcia od zastępowania samodzielnej pracy.		
PROFIKAKTYKA CYFROWA	Wykorzystywanie funkcjonalności i zasobów Zintegrowanej Platformy Edukacyjnej	Prezentacja wartościowych zasobów, wykorzystywanie ich w pracy dydaktycznej i samodzielnym uczeniu się, z zachowaniem zasad bezpieczeństwa i dostępności.	Nauczyciele/koordynator cyfrowy	Cały rok.
EDUKACYJNO-ZAWODOWY	Wspieranie świadomych decyzji edukacyjno-zawodowych	Warsztaty samopoznania, konsultacje, wizyty zawodoznawcze, spotkania z przedstawicielami szkół, branż i pracodawców, informacje dla rodziców, udział w „Dnich otwartych szkół ponadpodstawowych” oraz targach edukacyjnych, wizyty w zakładach pracy	Doradca zawodowy/wychowawcy/ nauczyciele	Zgodnie z programem doradztwa.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
EDUKACYJNO-ZAWODOWA	Promocja kształcenia zawodowego i nowej oferty branżowej	Prezentowanie zawodów i kwalifikacji, współpraca z CIZ, szkołami i pracodawcami, przełamywanie stereotypów dotyczących ścieżek kształcenia, informacje na temat zapotrzebowania na rynku pracy , rozwijanie zainteresowań .	Doradca zawodowy/dyrektor/ nauczyciele	Cały rok.
INKLUZJA	Budowanie szacunku dla różnorodności i przeciwdziałanie wykluczeniu	Warsztaty, działania integracyjne, edukacja o niepełnosprawności i różnorodności, analiza barier, dostosowanie komunikacji i form udziału, współpraca z fundacją „Oczami brata” , rozwijanie działalności wolontariackiej oraz kształtowanie tolerancji i otwartości na różnorodność,	Pedagog specjalny/wychowawcy / samorząd	Cały rok.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
FREKWENCJA	Systematyczne monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego lub nauki	Analiza frekwencji, szybki kontakt z rodzicami, rozpoznanie przyczyn absencji, plan wsparcia ucznia, współpraca z właściwymi instytucjami.	Wychowawcy/wicedyrektor/ pedagog	Co miesiąc i zgodnie z potrzebami.
DOSKONALENIE	Wzmacnianie kompetencji nauczycieli i rodziców	Szkolenia i konsultacje dotyczące zdrowia psychicznego, przemocy, uzależnień behawioralnych, AI, higieny cyfrowej, pierwszej pomocy, funkcjonalnej oceny potrzeb i komunikacji, informacje dla rodziców dotyczące profilaktyki, orientacji zawodowej oraz higieny cyfrowej na stronie internetowej szkoły.	Dyrektor/specjaliści/podmioty zewnętrzne	Zgodnie z planem doskonalenia i potrzebami.

OBSZAR	ZADANIE/CEL	FORMA REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI	TERMIN/ MONITOROWANIE
MONITOROWANIE	Bieżące monitorowanie i ewaluacja programu	Analiza realizacji zadań i wskaźników, ankiety, rozmowy, obserwacje, analiza dokumentacji, przygotowanie raportu i rekomendacji.	Zespół ds. ewaluacji/dyrektor	Monitoring cały rok; ewaluacja maj–czerwiec 2027.

XV. Realizatorzy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego jest zadaniem całej społeczności szkolnej.

Skuteczność działań wychowawczych i profilaktycznych zależy od współpracy wszystkich osób zaangażowanych w proces kształcenia, wychowania i opieki nad uczniami.

1. Dyrektor szkoły

Dyrektor szkoły:

- organizuje warunki do realizacji programu;
- sprawuje nadzór nad realizacją działań wychowawczych i profilaktycznych;
- wspiera nauczycieli i specjalistów w realizacji zadań;
- zapewnia bezpieczeństwo uczniom oraz przestrzeganie obowiązujących procedur;
- koordynuje działania związane z realizacją Standardów Ochrony Małoletnich;
- analizuje wnioski wynikające z monitorowania i ewaluacji programu.

2. Wychowawcy klas

Wychowawcy:

- realizują zadania wychowawcze wynikające z programu;
- rozpoznają potrzeby uczniów;
- budują pozytywne relacje w zespołach klasowych;
- współpracują z rodzicami;
- monitorują funkcjonowanie uczniów;
- planują i dokumentują działania wychowawcze.

3. Nauczyciele

Nauczyciele:

- realizują zadania wychowawczo-profilaktyczne podczas zajęć edukacyjnych;
- wspierają rozwój uczniów zgodnie z ich możliwościami i potrzebami;
- kształtują wartości i postawy społeczne;
- reagują na sytuacje wymagające wsparcia lub interwencji;
- współpracują z wychowawcami i specjalistami.

4. Pedagog, psycholog i specjaliści

Specjaliści:

- rozpoznają potrzeby uczniów;
- udzielają pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspierają uczniów, rodziców i nauczycieli;

- prowadzą działania profilaktyczne;
- współpracują przy planowaniu wsparcia, w tym w ramach oceny funkcjonalnej ucznia;
- pomagają w rozwiązywaniu trudności wychowawczych i emocjonalnych.

5. Pedagog specjalny

Pedagog specjalny:

- wspiera realizację edukacji włączającej;
- współpracuje z nauczycielami i specjalistami;
- pomaga w rozpoznawaniu indywidualnych potrzeb uczniów;
- wspiera dostosowanie działań edukacyjnych i wychowawczych;
- współuczestniczy w planowaniu odpowiednich form wsparcia.

6. Rodzice / Opiekunowie

Rodzice:

- współpracują ze szkołą w procesie wychowania;
- wspierają działania podejmowane przez szkołę;
- uczestniczą w diagnozowaniu potrzeb uczniów;
- korzystają z oferowanych form wsparcia;
- współtworzą bezpieczne środowisko rozwoju dziecka.

7. Uczniowie

Uczniowie:

- aktywnie uczestniczą w życiu szkoły;
- przestrzegają zasad obowiązujących w społeczności szkolnej;
- współtworzą atmosferę szkoły;
- rozwijają odpowiedzialność za siebie i innych;
- korzystają z możliwości rozwijania swoich zainteresowań i talentów.

8. Pracownicy administracji i obsługi

Pracownicy szkoły:

- dbają o bezpieczeństwo i właściwe funkcjonowanie szkoły;
- wspierają tworzenie przyjaznego środowiska dla uczniów;
- reagują na sytuacje wymagające interwencji.

9. Instytucje i organizacje współpracujące ze szkołą

W realizacji programu szkoła współpracuje, w zależności od potrzeb, z:

- poradnią psychologiczno-pedagogiczną;

- instytucjami wspierającymi rodzinę i dziecko;
- organizacjami społecznymi;
- służbami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo;
- środowiskiem lokalnym.

XVI. Współpraca z rodzicami i środowiskiem lokalnym

Skuteczna realizacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego wymaga współpracy szkoły, rodziców oraz środowiska lokalnego.

Szkoła traktuje rodziców jako najważniejszych partnerów w procesie wychowania dziecka. Wspólne działania oparte na wzajemnym szacunku, dialogu i odpowiedzialności sprzyjają tworzeniu warunków do wszechstronnego rozwoju uczniów.

1. Współpraca z rodzicami/ opiekunami

Celem współpracy z rodzicami jest:

- wspieranie prawidłowego rozwoju dzieci;
- wzmacnianie poczucia bezpieczeństwa uczniów;
- wymiana informacji dotyczących potrzeb i możliwości dziecka;
- wspólne rozwiązywanie trudności wychowawczych i edukacyjnych;
- budowanie spójnych oddziaływań wychowawczych szkoły i domu rodzinnego.

Formy współpracy z rodzicami:

- zebrania klasowe;
- konsultacje indywidualne;
- rozmowy wychowawcze;
- spotkania ze specjalistami;
- warsztaty i szkolenia dla rodziców;
- konsultacje dotyczące pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- wspólne planowanie działań wspierających ucznia;
- udział rodziców w uroczystościach i wydarzeniach szkolnych;
- współpraca z Radą Rodziców.

2. Zadania szkoły we współpracy z rodzicami

Szkoła:

- przekazuje rodzicom informacje o postępach i trudnościach ucznia;
- wspiera rodziców w rozpoznawaniu potrzeb dziecka;
- udostępnia informacje dotyczące możliwości uzyskania pomocy;
- prowadzi działania edukacyjne i profilaktyczne;

- zachęca rodziców do aktywnego udziału w życiu szkoły;
- respektuje prawa i potrzeby rodziny.

3. Współpraca ze środowiskiem lokalnym

Szkoła współpracuje z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz dzieci i młodzieży. Celem tej współpracy jest:

- zwiększanie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych;
- zapewnienie uczniom dodatkowego wsparcia;
- rozwijanie aktywności społecznej uczniów;
- kształtowanie postaw obywatelskich.

Obszary współpracy:

Pomoc psychologiczno-pedagogiczna

Współpraca z:

- poradnią psychologiczno-pedagogiczną;
- specjalistami wspierającymi rozwój dzieci;
- instytucjami działającymi na rzecz rodziny.

Bezpieczeństwo uczniów

Współpraca z:

- instytucjami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo;
- służbami i organizacjami prowadzącymi działania edukacyjne.

Rozwój społeczny i obywatelski

Współpraca z:

- organizacjami społecznymi;
- instytucjami kultury;
- podmiotami działającymi w środowisku lokalnym.

4. Zasady współpracy

Współpraca szkoły, rodziców i środowiska lokalnego opiera się na:

- wzajemnym szacunku;
- otwartej komunikacji;
- odpowiedzialności za rozwój dziecka;
- poszanowaniu praw ucznia;
- wspólnym poszukiwaniu najlepszych rozwiązań.

XVII. Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Ewaluacja Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego służy sprawdzeniu skuteczności podejmowanych działań oraz określeniu, w jakim stopniu realizowane zadania odpowiadają potrzebom uczniów, rodziców i nauczycieli.

Ewaluacja jest prowadzona systematycznie i stanowi podstawę do doskonalenia pracy szkoły oraz corocznej aktualizacji programu.

1. Cele ewaluacji

Celem ewaluacji jest:

- określenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych;
- sprawdzenie, czy realizowane działania odpowiadają potrzebom uczniów;
- ocena poziomu bezpieczeństwa i dobrostanu uczniów;
- analiza stopnia realizacji przyjętych celów programu;
- zebranie informacji potrzebnych do planowania działań w kolejnym roku szkolnym.

2. Obszary ewaluacji

Ewaluacja obejmuje w szczególności:

Dobrostan ucznia

Analizie podlega:

- poczucie bezpieczeństwa uczniów;
- atmosfera panująca w szkole;
- dostępność pomocy i wsparcia;
- sposoby radzenia sobie z trudnościami.

Sprawczość ucznia

Analizie podlega:

- samodzielność uczniów;
- zaangażowanie w życie szkoły;
- możliwość podejmowania inicjatyw;
- rozwijanie zainteresowań.

Relacje

Analizie podlega:

- jakość relacji rówieśniczych;
- wzajemny szacunek;
- przeciwdziałanie przemocy i wykluczeniu;
- współpraca uczniów.

Uczenie się

Analizie podlega:

- motywacja do nauki;
- rozwijanie zainteresowań;
- wsparcie uczniów w trudnościach;
- dostosowanie działań do potrzeb uczniów.

3. Metody i narzędzia ewaluacji

Ewaluacja prowadzona jest poprzez:

- ankiety zamknięte dla uczniów, rodziców i nauczycieli;
- analizę dokumentacji szkolnej;
- obserwację zachowań uczniów;
- analizę sytuacji wychowawczych;
- analizę realizacji zaplanowanych działań;
- rozmowy z przedstawicielami społeczności szkolnej.

4. Osoby odpowiedzialne za ewaluację

Za organizację i przebieg ewaluacji odpowiadają:

- dyrektor szkoły;
- zespół do spraw wychowawczo-profilaktycznych;
- wychowawcy klas;
- nauczyciele i specjaliści.

5. Wykorzystanie wyników ewaluacji

Wnioski z ewaluacji są wykorzystywane do:

- planowania działań wychowawczo-profilaktycznych w kolejnym roku szkolnym;
- modyfikowania programu;
- dostosowania działań do aktualnych potrzeb uczniów;
- doskonalenia pracy nauczycieli;
- wzmacniania działań skutecznych i ograniczania działań mniej efektywnych.

6. Zasady przygotowania ankiet ewaluacyjnych

Ankiety ewaluacyjne dla uczniów, rodziców i nauczycieli mają formę pytań zamkniętych.

Stosowane będą:

- pytania jednokrotnego wyboru;
- pytania wielokrotnego wyboru;
- skale ocen (np. zdecydowanie tak – raczej tak – raczej nie – zdecydowanie nie).

Wyniki ankiet będą analizowane ilościowo, co pozwoli na łatwe określenie mocnych stron pracy szkoły oraz obszarów wymagających dalszego wsparcia.

XVIII. Załączniki

Załącznik nr 1

Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych na rok szkolny 2026/2027

Harmonogram jest opracowywany na podstawie Programu Wychowawczo-Profilaktycznego oraz aktualnych potrzeb społeczności szkolnej.

Obszar działań	Zadanie	Forma realizacji	Termin realizacji	Osoby odpowiedzialne
Dobrostan ucznia	Wspieranie zdrowia psychicznego uczniów	godziny wychowawcze, działania profilaktyczne, rozmowy wspierające	cały rok szkolny	wychowawcy, specjaliści
Dobrostan ucznia	Kształtowanie bezpiecznych zachowań	działania zgodne ze Standardami Ochrony Małoletnich, edukacja uczniów	cały rok szkolny	nauczyciele, wychowawcy
Sprawczość ucznia	Rozwijanie samodzielności i odpowiedzialności	działania uczniowskie, projekty, samorządność	cały rok szkolny	wychowawcy, nauczyciele
Relacje	Budowanie pozytywnych relacji w klasach	integracja zespołów klasowych, działania społeczne	cały rok szkolny	wychowawcy
Relacje	Przeciwdziałanie przemocy i wykluczeniu	zajęcia profilaktyczne, reagowanie zgodnie z procedurami	cały rok szkolny	wszyscy pracownicy szkoły
Uczenie się	Rozwijanie zainteresowań i talentów	konkursy, koła zainteresowań, projekty	cały rok szkolny	nauczyciele
Uczenie się	Wspieranie uczniów ze zróżnicowanymi potrzebami	pomoc psychologiczno-pedagogiczna, dostosowanie działań	cały rok szkolny	nauczyciele, specjaliści

Załącznik nr 2

Ankieta ewaluacyjna dla uczniów
(ankieta zamknięta)

Zaznacz jedną odpowiedź.

1. Czy czujesz się bezpiecznie w swojej szkole?

☐ Zdecydowanie tak
☐ Raczej tak
☐ Raczej nie
☐ Zdecydowanie nie

2. Czy wiesz, do kogo możesz zwrócić się o pomoc w trudnej sytuacji?

☐ Zdecydowanie tak
☐ Raczej tak
☐ Raczej nie
☐ Zdecydowanie nie

3. Czy szkoła pomaga Ci rozwijać Twoje zainteresowania i mocne strony?

☐ Zdecydowanie tak
☐ Raczej tak
☐ Raczej nie
☐ Zdecydowanie nie

4. Czy uczniowie w Twojej klasie odnoszą się do siebie z szacunkiem?

☐ Zawsze
☐ Często
☐ Rzadko
☐ Nigdy

5. Czy możesz wyrażać swoje zdanie i mieć wpływ na życie szkoły?

☐ Tak
☐ Częściowo
☐ Nie

6. Czy działania szkoły pomagają Ci radzić sobie z trudnościami?

☐ Zdecydowanie tak
☐ Raczej tak
☐ Raczej nie
☐ Zdecydowanie nie

Załącznik nr 3

Ankieta ewaluacyjna dla rodziców
(ankieta zamknięta)

1. Czy Państwa dziecko czuje się bezpiecznie w szkole?

☐ Zdecydowanie tak
☐ Raczej tak
☐ Raczej nie
☐ Zdecydowanie nie

2. Czy szkoła właściwie reaguje na potrzeby uczniów?

☐ Zdecydowanie tak
☐ Raczej tak
☐ Raczej nie
☐ Zdecydowanie nie

3. Czy komunikacja szkoły z rodzicami jest wystarczająca?

☐ Tak
☐ Częściowo
☐ Nie

4. Czy działania wychowawczo-profilaktyczne wspierają rozwój dziecka?

☐ Zdecydowanie tak
☐ Raczej tak
☐ Raczej nie
☐ Zdecydowanie nie

5. Czy wiecie Państwo, gdzie szukać pomocy w przypadku trudności dziecka?

☐ Tak
☐ Nie

Załącznik nr 4

Ankieta ewaluacyjna dla nauczycieli
(ankieta zamknięta)

1. Czy Program Wychowawczo-Profilaktyczny odpowiada na potrzeby uczniów?

☐ Zdecydowanie tak
☐ Raczej tak
☐ Raczej nie
☐ Zdecydowanie nie

2. Czy zadania programu są możliwe do realizacji w codziennej pracy szkoły?

☐ Tak

☐ Częściowo

☐ Nie

3. Czy współpraca nauczycieli i specjalistów wspiera uczniów wymagających pomocy?

☐ Zdecydowanie tak

☐ Raczej tak

☐ Raczej nie

☐ Zdecydowanie nie

4. Czy działania wychowawcze wzmacniają wartości szkoły i postawy absolwenta?

☐ Tak

☐ Częściowo

☐ Nie

Załącznik nr 5

Arkusz monitorowania realizacji Programu Wychowawczo-Profilaktycznego

Obszar	Zrealizowane działania	Termin	Osoby odpowiedzialne	Wnioski
Dobrostan				
Sprawczość				
Relacje				
Uczenie się				

Załącznik nr 6

Harmonogram działań wychowawczo-profilaktycznych

dla klas I–VIII rok szkolny 2026/2027

Harmonogram stanowi narzędzie wspierające realizację Programu Wychowawczo-Profilaktycznego Szkoły Podstawowej im. Janusza Kusocińskiego.

Działania mogą być dostosowywane do wieku uczniów, potrzeb zespołów klasowych oraz wyników bieżącej diagnozy.

Obszar	Zadanie	Przykładowe działania	Termin	Odpowiedzialni
DOBROSTAN	Budowanie poczucia bezpieczeństwa	zapoznanie z zasadami obowiązującymi w szkole, zasadami współpracy w	wrzesień, cały rok	wychowawcy, nauczyciele

		klasie, Standardami Ochrony Małoletnich		
DOBROSTAN	Rozpoznawanie i wyrażanie emocji	zajęcia wychowawcze dotyczące emocji, radzenia sobie ze stresem, szukania pomocy	cały rok	wychowawcy, specjaliści
DOBROSTAN	Dbanie o zdrowie fizyczne i psychiczne	działania dotyczące higieny, aktywności fizycznej, odpoczynku i zdrowego stylu życia	cały rok	nauczyciele, wychowawcy
SPRAWCZOŚĆ	Rozwijanie samodzielności	planowanie pracy, odpowiedzialność za obowiązki ucznia, samoocena	cały rok	wychowawcy, nauczyciele
SPRAWCZOŚĆ	Rozwijanie zainteresowań i talentów	udział w konkursach, projektach, kołach zainteresowań, prezentacja osiągnięć	cały rok	nauczyciele
SPRAWCZOŚĆ	Rozwijanie aktywności uczniowskiej	działania Samorządu Uczniowskiego, inicjatywy klasowe i szkolne	cały rok	opiekun SU, wychowawcy
RELACJE	Integracja zespołów klasowych	zajęcia integracyjne, wspólne działania,	wrzesień, cały rok	wychowawcy

		wzmacnianie więzi klasowych		
RELACJE	Przeciwdziałanie przemocy i wykluczeniu	zajęcia dotyczące szacunku, empatii, reagowania na krzywdzenie	cały rok	wychowawcy, specjaliści
RELACJE	Edukacja włączająca	rozwijanie akceptacji różnorodności, wspieranie uczniów o różnych potrzebach	cały rok	nauczyciele, specjaliści
UCZENIE SIĘ	Rozwijanie motywacji do nauki	poznawanie skutecznych metod uczenia się, organizacja pracy własnej	cały rok	nauczyciele, wychowawcy
UCZENIE SIĘ	Bezpieczne korzystanie z technologii	edukacja cyfrowa, odpowiedzialność w sieci, krytyczne korzystanie z informacji	cały rok	nauczyciele informatyki, wychowawcy
UCZENIE SIĘ	Przygotowanie do dalszej edukacji	poznawanie swoich mocnych stron, doradztwo zawodowe, planowanie przyszłości	zgodnie z harmonogramem	doradca zawodowy, wychowawcy

XIX Propozycja tematyki godzin wychowawczych

Klasy I–III

- Poznajemy zasady bezpiecznego zachowania w szkole.
- Uczymy się rozpoznawać i nazywać emocje.
- Jesteśmy różni, ale każdy jest ważny.
- Dbamy o zdrowie i dobre samopoczucie.
- Pomagamy sobie nawzajem.

- Bezpiecznie korzystamy z urządzeń cyfrowych.

Klasy IV–VI

- Jak radzić sobie z emocjami i trudnościami?
- Moje mocne strony i moje możliwości.
- Szacunek i odpowiedzialność w relacjach.
- Jak reagować na przemoc i wykluczenie?
- Bezpieczny Internet i odpowiedzialność za słowo.
- Jak skutecznie się uczyć?

Klasy VII–VIII

- Odpowiedzialność za własne decyzje.
- Odporność psychiczna i radzenie sobie ze stresem.
- Wartości ważne w życiu człowieka.
- Budowanie relacji i rozwiązywanie konfliktów.
- Świadome planowanie przyszłości edukacyjnej.
- Odpowiedzialne funkcjonowanie w świecie cyfrowym.

Monitorowanie realizacji

Wychowawcy dokumentują realizację działań poprzez:

- zapisy w dzienniku elektronicznym;
- plany pracy wychowawczej klasy;
- informacje o zrealizowanych działaniach;
- analizę potrzeb uczniów;
- wnioski do dalszej pracy wychowawczej.

XX. Monitorowanie i ewaluacja programu wychowawczo-profilaktycznego

Monitorowanie realizacji programu prowadzi się przez cały rok szkolny. Jego celem jest sprawdzenie, czy zaplanowane działania są wykonywane, docierają do właściwych adresatów i wymagają modyfikacji. Ewaluacja służy natomiast ocenie rezultatów programu oraz sformułowaniu wniosków do diagnozy i planowania pracy na kolejny rok.

W monitorowaniu i ewaluacji można wykorzystać:

- obserwację zachowań i funkcjonowania uczniów,
- analizę dokumentacji, frekwencji, ocen zachowania, interwencji i zdarzeń zagrażających bezpieczeństwu,
- ankiety i krótkie badania skierowane do uczniów, rodziców i nauczycieli,

- rozmowy indywidualne i grupowe,
- wnioski wychowawców, nauczycieli, specjalistów i samorządu uczniowskiego,
- analizę udziału uczniów w projektach, wolontariacie, zajęciach dodatkowych i konsultacjach,
- porównanie wyników diagnozy początkowej i końcowej,
- analizę wskaźników wykonania zadań oraz wskaźników rezultatów.

Ewaluację programu przeprowadza w każdym roku szkolnym zespół powołany przez dyrektora. Zespół opracowuje plan ewaluacji, zbiera i analizuje dane oraz przygotowuje raport zawierający wnioski i rekomendacje. Z wynikami ewaluacji zostają zapoznane rada pedagogiczna i rada rodziców. Dane przedstawia się w formie zbiorczej, z poszanowaniem prywatności uczniów i rodzin.

Program może być modyfikowany w ciągu roku, jeżeli monitorowanie, nowa diagnoza lub wystąpienie sytuacji kryzysowej wskazują na potrzebę zmiany. Jeżeli modyfikacja dotyczy treści uchwalonego programu, należy zachować zasady udziału rady rodziców i rady pedagogicznej wynikające z Prawa oświatowego.

Przyjęcie programu

Szkolny Program Wychowawczo-Profilaktyczny na rok szkolny 2026/2027 został uchwalony przez Radę Rodziców w porozumieniu z Radą Pedagogiczną Szkoły Podstawowej nr 49 im. Janusza Kusocińskiego w Częstochowie w dniu 09.09.2026r.